

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 215. — STEV. 215.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 13, 1932. — TOREK, 13. SEPTEMBRA 1932

TELEFON: CHELSEA 3-3878

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

DIKTATOR VON PAPEN RAZPUSTIL DRŽAVNI ZBOR

DRŽAVNI ZBOR JE IZREKEL Z VELIKO VEČINO NEZAUPNICO VLADI KANCERJA PAPENA

O razpustu državnega zborja bo še odločalo državno sodišče. — Stališče kanclerja Papena ni prav nič omajano. — Nove volitve se bodo najbrž vrstile v teku šestdesetih dni. — Zgodovina nemškega parlamenta ne pomni tako zapletenega položaja. Za nezaupnico je bilo oddanih 513 glasov.

BERLIN, Nemčija, 12. septembra. — Razpuščeni državni zbor je izrekel danes z ogromno večino nezaupnico državnemu kanclerju Papenu in njegovim ministrom ter s tem ustvaril tako zapleten položaj, kakoršnega ne pomni zgodovina nemškega parlamenta.

Glasovanje glede župnice je skušal kancler v. Papen preprečiti s pomočjo razpusta državnega zborja.

Državnozborski predsednik Wilhelm Georing je to preprečil s tem, da ni hotel dati državnemu kanclerju besede.

Ko je bila izrečena vladi nezaupnica s 513 proti 32 glasovom, je prečital Goering dekret o razpustu ter dostavil, da je dekret neveljaven, ker so ga podpisali ministri odstavljeni vlade, dočim vztraja vladna na stališču, da je bil rajhstag na postaven način razpuščen.

O zadevi bo razpravljal državno sodišče, in dokler ne izreče konečne odločitve bo ostala von Papenova vlada v uradu.

Notranji minister baron Gayl je izjavil, da bo vlada razpisala v teku šestdesetih dni nove volitve, ako ne bo pretila nevarnost, da bi nove volitve spremljali resni nemiri.

Nocoj, po najbolj razburljivem dnevu zadnjega časa, je bilo sledeče gotovo: navzlic nezaupnici sedi von Papenov kabinet trdno v sedlu ter ima za seboj državno brambo in policijo.

Glasovanje o nezaupnici, ki so ga predlagali komunisti, se je završilo prej, predno je zamogel razviti kancler vladni program. Iz tega razloga je govoril nocoj po radio ter pojasnil nemškemu narodu svoje gospodarske načrte.

Kancler je obtožil državni zbor protiustavnosti ter očital poslancem, da so pred tednom dni mirno poslušali komunistinjo Klaro Zetkin, ki je v svojem uvodnem govoru zahtevala, naj se dvigne tožbo proti državnemu predsedniku.

BERLIN, Nemčija, 12. septembra. — Dasi ni še nobena nemška vlada doživelatako odločilnega poraza kot ga je von Papenova, so opozicijske stranke napram nji tako rekoč brez vsake moči.

Z izgovorom, da se boji nemirov, zamore vlada odgoditi nove volitve za kolikor časa hoče.

V državnem zboru je zavladala velika poparjenost.

Pri novih volitvah bi utegnili zmagati nemški nacionalci, ki upajo, da bodo dobili dosti pristaev iz fašističnih vrst, prav lahko se pa tudi zgodi, da zmagajo komunisti, kajti do skrajnosti obupan in izčrpan nemški narod, se bo oprijel zadnje bilke—komunizma.

BERLIN, Nemčija, 12. septembra. — Državnozborski predsednik Goering je takole opisal dogodek v zbornici:

— Po pol ure trajajočem odmoru sem razglasil izid glasovanja glede nezaupnice. — Kancler je že zelo presenečen. Hotel je imeti besedo ter je nekaj mrmral o nekaki oficijelni objavi. Nato je položil na mojo mizo kos papirja. Takoj sem opazil, da je to dekret za razpust državnega zborja. Dekret sem prečital, dasi sem bil mnenja, da so podpisali ministrov, katerim je bila izrečena nezaupnica, brez vsega veljave.

Francozi zavračajo angleški predlog

ROOSEVELTOVA KAMPANJA

Newyorški governer bo pred volitvami obiskal enoindvajset držav. — V Topeki bo govoril o gospodarskih problemih.

Albany, N. J., 12. septembra. — Vse je že pripravljeno za potovanje governerja Roosevelta, ki bo tekom volilne kampanje obiskal enoindvajset ameriških držav. Vozil se bo s posebnim vlakom, ki setoji z sedmimi vagonov. Spremljalo ga bo nekaj članov njegove družine, dosti političnih svetovalcev ter preejšnje število časnikov.

Sem je despolo poročilo, da bo

bo sestal v sredo s speakerjem Garnerjem v Kansas City, nakar bosta odpotovala v Topeko, kjer bo imel demokratski predsedniški kandidat zelo znacenilen govor.

V Albany se bo vrnil dne 3. oktobra.

Jutri bo pozdravil v Jefferson,

Mo., delegate demokratske državne konvencije.

Govoril bo tudi v Portland, Oregon, in v Sioux City, Ia. Nadalje bo obiskal Salt Lake City, San Francisco in Los Angeles.

SODNIK O OSEMNAJSTEM AMENDMENTU

Ob prilikri praznovanja ustanovne tedna je govoril včeraj v najvišjem sodišču sodnika John E. McGeehan ter označil osemnajsti amendment za korak, ki ga je načrivala zgodovina te dežele v nepravu smerni.

Poslušalo ga je več sto odlčenih odvetnikov. Sodnik pa rekel, da izpodkopuje osemnajsti amendment respekt pred parlamentarno vladno in da ni še nobena postava spravila v ječo toliko ljudi kot jih je baš suhaška postava.

S PLNSKIMI BOMBAMI PROTI ŠTRAJKARJEM

High Point, N. C., 12. septembra. — Dvanajst policistov je pregnalo danes s plnskimi bombami štiristo štrajkarjev, ki so se zbrali pred vratni neke tovarne Stehlí Silks Corporation.

STRASNO DEJANJE ZAVRŽENEGA LJUBIMCA

Beograd, Jugoslavija, 12. septembra. — Po huden prepiru zaradi nekega dekleta je v vasi Zalog zaklal L. Mazovec z mesarskim nožem šest moških. Zaklal jih je zato, ker so bili njegovi tekmeči v ljubezni. Mazovec je pobegnil.

KITAJCI NIMAO SRČNE NAPAKE

Winnipeg, Kanada, 12. septembra. — Dr. George C. Hale je v svojem predavanju rekel, da je med Kitajci srčna napaka ali boljševsko neznana. V svojem izvajanjtu pravi, da je srčna napaka zelo razširjena med evropskimi narodi in če se je hočeo ubraniti, naj bodo mirni in narazburjni, kot Kitajci.

AMERIŠKA POSTOJANKA V KAMČATKI

Združene države so našle postojanko v Kamčatki. — Japonska vidi v tem nevarnost za vojno.

Tokio, Japonska, 12. septembra. — Med delegati 14. narodne konvencije Ameriške Legije je danes zavladalo veliko ogroženje zaradi poročila generalnega drž. pravnikra Michella, ki je rekel, da je bilo med veteranji, ki so prišli v Washington zahteval bonus, dosti uradnikov japonskega zunanjega ministrstva.

To poročilo se strinja z izjavo vojnega ministra, ki je rekel, da so bila po naročilu National City Bank of New York fotografirana bančna in druga javna poslopja v Osaki za uporabo ameriških letalcev v slučaju napada na japonske mesta. Da je Kamčatka zelo važen kraj, je razvidno iz nekega članka, ki je prejšnji teden izšel v nekem tokijskem listu, ki opisuje japonsko politiko glede Pacifika. Kot pravi ta članek, hoče Japonska napraviti iz Pacifika japonsko morje, česar otoki bodo združeni z japonskim cesarstvom, vključno Kamčatko na severu, otok Borneo na jugu ter vmes s Filipijskimi in Havajskimi in drugimi otoki. Avstralija pa je za se da opuščena, za bodoče razširjenje Japonske.

Kongresnik Wright Patnam, ki je bil vložil predlogo za izplačevanje bonusa, je rekel, da ni Michelovo poročilo nič drugega kot građa politična spletka, kijo namenjajo vplivati na konvencijo veterans.

Ko je predstavil poveljnik Legije povabljenega vojnega tajnika Hurleyja, je malo manjkal, da ga delegati niso izvijžgali. Kljub temu je pa imel precej dolg govor in po govoru so mu navdušene ploskali.

Hurley je odločno zanikal, da je prisel na konvencijo po naročilu predsednika Hooverja.

VROČI BOJI ZA CHACO

Bolivijski so pregnali Paraguaye. — Boj za trdnjavo je že v teku tri dni. — Obe glavni mestni stevni zvemirjeni.

Asuncion, Paraguay, 12. septembra. — Več tisoč bolivijskih in paraguayskih vojakov je zapletenih v vroči boji za posest trdnjave Bonaperton v spornem ozemlju Chaco. Boji neprehnomu trajajo tri dni.

Kratko vladno poročilo omenja, da se boji za trdnjavo Bonaperton nadaljujejo in da so čete vroči več bolivijskih vojakov. Paraguayske čete so zavzeme trdnjavo. Prebivalci glavnega mesta so korakali po mestu in peli narodno himno. V počast padlim vojakom pri Bonaperton je mesto odredilo molk za dve minute.

Neutralni komisija v Washingtonu je priporočila bolivijski in paraguayski vladai, da pričnete takojšnja pogajanja za premirje, toda paraguajska vladai je odgovorila, da ni mogoče pričeti z nikakimi pogajanjimi, ker Bolivijski vedno kažejo veliko bojno razpoloženje. Neutralni opozovalci so menjali, da posredovalna komisija ne bo doseglia nikakega uspeha, ker vladai v obeh državah vroči boji.

Dr. Brown je našel popolnomo novo vrsto dinosaurov. Ta najdba je zelo velikega važnosti za življenje te dobe geoločnega časa v Severni Ameriki, kar nam da sedaj že ni bilo znano. Vsaka žival, katera sedaj najdejo v tem kraju, je znostni popolnoma nov.

Bili smo v fosilskem okrožju v severozapadnem delu Wyominga in južnem delu Montane, južno od Billings, kjer že dve leti koplje dr. Barnum Brown, — je rekel dr. Osborne.

— Dr. Brown je našel popolnomo novo vrsto dinosaurov. Ta najdba je zelo velikega važnosti za življenje te dobe geoločnega časa v Severni Ameriki, kar nam da sedaj že ni bilo znano. Vsaka žival, katera sedaj najdejo v tem kraju, je znostni popolnoma nov.

— Ob zaključku naših raziskovanj je dr. Brown izkopal enega

KONVENCIJA AMER. LEGIJE

Legionarji smatrajo poročilo general. pravdnika za politično spletko. Vojnega tajnika bi kmalu izvijžgali.

Portland, Oregon, 12. septembra. — Med delegati 14. narodne konvencije Ameriške Legije je danes zavladalo veliko ogroženje zaradi poročila generalnega drž. pravnikra Michella, ki je rekel, da je bilo med veteranji, ki so prišli v Washington zahteval bonus, dosti uradnikov japonskega zunanjega ministrstva.

Kongresnik Wright Patnam, ki je bil vložil predlogo za izplačevanje bonusa, je rekel, da ni Michelovo poročilo nič drugega kot građa politična spletka, ki jo namejajo vplivati na konvencijo veterans.

Ko je predstavil poveljnik Legije povabljenega vojnega tajnika Hurleyja, je malo manjkal, da ga delegati niso izvijžgali. Kljub temu je pa imel precej dolg govor in po govoru so mu navdušene ploskali.

Hurley je odločno zanikal, da je prisel na konvencijo po naročilu predsednika Hooverja.

NEMŠKA ZAHTEVA PRIDE PRED LIGO NARODOV

PARIZ, Francija, 12. septembra. — Francija je zavrnila angleški predlog za posvetovanje štirih držav glede nemške zahteve za enakost oborožene sil. Francoska vladai je v svojem odgovoru povdarijala svoje stališče, da vsaka zahteva, ki hoče premeniti versaillesko pogodbo, spada v področje Lige narodov, ali pa razočilne komisije.

Anglija je prosila Francijo, da privoli, da o nemški zahtevi razpravljajo Anglija, Francija, Italija in Nemčija, da se izognijo sporu še pred sestankom razočilne konferenca.

Francoski odgovor na nemške zahteve je bil vročen nemškemu poslaniku in je bil ostrejši kot pa je kdo pritakoval. Francija je Nemčiji odločno odgovorila, da ne bo nikdar dovolila zopetno neomejeno oborožitev Nemčije, kajti to bi oviral mednarodno razočitev in med državami bi zopet nastala tečja v oboroževanju.

Dasiravno izraža Francija, da je pripravljena razpravljati z Nemčijo glede enakega oboroženja, vendar vztraja pri tem, da se more točka 5. v versailleski pogodbi premeniti samo na razočilni konferenci v Ženevi.

Francoski odgovor se v velikem obsegu naslanja na govor vojnega ministra generala Kurta von Schleicherja, ki velja za tajno silo za Papenovo vlado in ki je zadnje čase v svojih govorih povdarijala potrebo povečanja nemške armade. Francija hoče vedeti, kaj želi Nemčija doseči s povečanjem armade.

Na kraj, kjer je bil vlak vržen s tira, 40 milj južno-vzhodno od Harbina, so bili poslati zdravnički in bolniški strežnici. Lokomotiva in šest vozov se je zvalilo pa nasploh.

Med potniki je bil tudi Henry Hilgard Villard, sin Oswalda Garrisona Villarda, urednika newyorškega lista "The Nation". Svojemu očetu je brzojavil, da je izgubil svoj kovčeg, da pa je neupoškodovan in da bo takoj preko Sibirije odpotoval v Evropo.

Poročila iz Harbina pravijo, da je bil to največji zločin, ki so ga napravili roparji na mandžurski železnici. Ne samo, da so roparji potnike oropali, temveč so jih tudi mnogo odpeljali s seboj.

Pet kitajskih banditov je z revoljerji napadlo Amerikanec in Anglež, ko so igrali golf, toda so jih pregnali s palicami. Nato so roparji pobegnili v avtomobilu.

Zadnje čase je bilo poročano o mnogih roparskih napadih v Mandžur

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakaer, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

G L A S N A R O D A
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemelj nedelj in praznikov.

Dopisni brez podpisu in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli podljati po Money Order. Pri spremembni kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznamo, da hitreje najdemo naslovnika.

**"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878**

DRŽAVLJANSKA VOJNA V BRAZILII

Navzlie sistematičnemu prikrivanju in najostrejši cenzuri so vendar prodile v svet novice, da se vstaja proti vladu diktatorja Vargasa, ki se je začela dne 9. julija, neprestano širi.

Oficijseljna poročila brazilske vlade poročajo seveda o samih zmaga ter zatrjujejo, da je vlada kos položaju, dočim so vesti, prihajajoče iz Argentine in Urugvaja ter iz glavnega stana vstašev, z vladnimi poročili v velikem nasprotju.

Vstaja je izbruhnila v kavinem središču Sao Paolo ter se je razširila na dve drugi važni zvezni državi, Minas Geraes in Rio Grande do Sul.

Ti dve državi obvladujeta osemdeset odstotkov brazilskega gospodarskega življenja. Vstaši imajo sedemdeset tisoč dobro oboroženih mož, ki se pod vodstvom bivšega nemškega generala Bertholda Klingerja.

Z ozirom nato in na krvave nemire, ki so se pred kratkim zavrsili v glavnem mestu Rio Grande, je bila vrla prisiljena proglašiti nad vso Brazilijo obsedno stanje.

Sedanji zvezni predsednik Getulio Vargas prihaja iz države Rio Grane de Sul ter se je povzpel s pomočjo revolucije pred dvema letoma na sedanje mesto.

Njegov prednik Julio Prestes je bil precej prežet s socialističnimi idejami, kar je svoj čas omogočilo njegovo izvolitev.

Prestesa pravzaprav ni strmoglavlil Vargas, pač pa severoameriški kapital.

Ko je sedel Vargas na predsedniški stolec, je obljudil širokopotezne politične in gospodarske reforme. Svojih obljub seveda ni držal, ampak je uvedel brezobzirno vojaško diktaturo.

Leta 1930 se je obračala revolucija proti veleposestnikom ter je postavila Vargasa na predsedniško mesto. Namen sedanja revolucije je obnoviti "demokracijo", in v to svrhu je potrebno strmoglavljenje Vargasa.

Sedanje vstaje v Južni Ameriki so posledice nesoglasje med ameriškim in angleškim imperijalizmom.

Boj za velika južnoameriška tržišča se je tako poosril, da ga morajo izvojevati domačini z orožjem.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO V ITALIJO

Din 200	\$ 4.—	Lir 100	\$ 5.80
Din 300	\$ 5.90	Lir 200	\$11.40
Din 400	\$7.80	Lir 300	\$16.80
Din 500	\$ 9.50	Lir 400	\$22.—
Din 1000	\$18.50	Lir 500	\$27.—
Din 5000	\$81.50	Lir 1000	\$53.—

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodoči v dinarijih ali lireh dovoljujemo še bolje pogope.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJAH

За izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " \$ 10.00 " "	\$10.80
" " \$15.00 " "	\$15.90
" " \$20.00 " "	\$21.00
" " \$40.00 " "	\$41.10
" " \$50.00 " "	\$51.30

Prejemnik dobri v starom kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pritožbo.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Plainfield, N. J.

Dragi gospod urednik! Z delom se precej slabo prerivamo po našem New Jersey. Tovarn dolovljeno delo dela ni!

Zopet je priomala slammikarska obrt iz New Yorka k nam v Plainfield, namreč tovarna za ženske slammike. Prosperitet za Plainfield, posebno za takojšnje Slovence, je začela rep dvigati. Kako bo, bom že poročal.

Gospod urednik, nekaj vam imam na uho povedati, namreč, da smo imeli prav vesele delavsko praznike v naši plainfieldski naselbini. Pogresali smo Petra Zgaga, potem bi bila celota, tako smo pa bili samo tričetrt! Ampak je bilo vseeno. Po mojem meniju ni veseljejšega, kot če po dolgih letih pridejo skupaj člani družine. To je družina dobranega starega Yurkasa. Mi se starega še vedno radi spominjam, akoravno je New Yorku in New Jersey pete pokazal in šel v Cleveland k svojemu zetu klobas frškat in smokat. Vseeno nas pride rad pogledati.

Kakšno iznenadenje in presečenje za Mr. John Cvetovicha, kateri ni vedel, da ga pridejo obiskat iz treh držav. Še večje presečenje za Mrs. Cvetkovich, ki ni mogla niti govoriti, ampak je prelivala samo solze veselja. Prve so se pokazale kare iz New Yorka. Dve sestri z družinami. Par pozneje pa tretja sestra, Mrs. Jazbec iz Cleveland, Ohio. Potem nihil veselje na koncu ne kraja! Resnično, starisi se morajo v sreči veseliti, ko vidijo, da se po dolgih letih sestanejo njihovi najdražji.

Najbolj sem opazoval Mr. Jazbec, kdaj bo začel oči zapirati. Iznenaden sem bil, ker je bil češljaj veseljši. 26 ur za mašino sedeti od Clevelanda pa do Plainfielda ni šala! Prokleto je trd. Mogoče mu mesarija pomaga, da je tako čvrst. Če se se enkrat rodim, bom mesar. Potem glejam Mr. John Yurkasa in ga vprašam: Vrag te počitraj, kaj se mužaš in smeješ? Potem mi pojasmni, da je to njegovo delo, da iznenadi družino John Cvetkovicha oziroma najstarejšo sestro. Njemu je pribrojeno, da v občuti največje veselje, če more koga iznenaditi.

To je bilo rajanja in veselja cele tri dni. Takega veselja resnično še nisem občutil že davnaj, davno! Premisljujem tudi, kje so časi, ko je bila naša družina skupaj. Tisti časi se ne povrnejo nikoli, nikoli!

Iz sreča želim, več srečnih sestankov takšnim družinam, katerih člani so še vsi med živimi! Pozdrav!

Franc Cerlenič.

NASI V AMERIKI

V clevelandski mestni bolniči je umrl Frank Kastelic, star 63 let, doma iz Trebnja na Dolenjskem. V Ameriki je bival 81 let. Tu zapušča dva brata, Matija in Ignacija, v starem kraju pa eno sestro in dva brata.

Deputi-šerif C. O. Skinner v Peorijo, Ill., ki je obožen, da je do smrti pretepel slovenskega ruderja Mart. Viranta v tazewellske okrajne ječi in ga potem obesil na njegov hlačni jermen, da zakrije svoj zločin pod pretvezo samomora, je bil v četrtek izpuščen iz zapora pod kaveijo \$20.000. Kaveijo za Skinnerja je podpisal njegov predstojnik, okrajni šerif James J. Crosby, med drugimi.

Prejšnji dan je bil Skinner prepeljan iz tazewellskeh zaporov v Peorijo, ko je šerif izrazil bojanzen, da Skinner ni tamkaj varen svojega življenja. Več sto moških se je zbral v bližini majhnega zapornega poslopja in oblasti so se zbole nemirov, čejeti ostane tamkaj.

V petek zvečer je preminula na svojem domu na Ahmęku, Mich., znana dolgoletna naseljenka Katarina Pintar. Pokojna, ki je bila vdova po ranjku možu, kročaju Pintarju, kateri je pred leti preminul, jebolehal že nekaj mesecev, vendar ne tako hudo, da bi bili pričakovani tako ranje smrti. Bila je 48 let stara in je prišla iz stre dežele pred tridesetimi leti.

Matija Pogorelc se je poševal na vožnji z avtomobilom in se sčravil v St. Joseph Hospital, Chippewa Falls, Wis.

BRITSKI IMPERIJ IN EVROPA

Tik pred nemškimi volitvami, srovin, lesa in agrarnih pridelkov so absorbirale pozornost vse evropske javnosti, se je v daljnjem Ottawi sestala konferenca članic mogočnega britanskega imperija. Zaradi te časovne koincidencije se je zgodilo, da zanimalo za imperijsko konferenco v Evropi ni bilo tako veliko kakor po ostalem svetu, pred vsem seveda v Ameriki. Sele sedaj, ko je bila po širitevem delu konferenca zaključena in so se angleški ministri že vrnil domov, so prisluhili in postal pozorni vse. Zavedli so se da je v Ottawi zbraval nekak svetovni parlament, ki se po svoji važnosti skoraj lahko vporde v Ligo narodov.

Uspehi konferenec ni jasen in sodobni o njem so zelo, zelo različni. Ako so bili doseženi le sporazumi, ki so bili objavljeni, in si poleg njih še daleko zelo jasnih tajnih sklepov, konferenca ni rodila sadu, ki so ga nadzeli v Angliji in ponekod v dominionih, ki so se ga bale mnoge države izven imperija. Sicer pa ni znano niti to, kaj si je Anglia prav za prav zelela od sestanka s svojimi dominioni in kolonijami. Malo je verjetno, da bi tudi službeni in drugi resni angleški krogovi gojili pretirane nade, ki so se ob sestanku in ob prvih dneh konference pojavile v nekaterih listih in ki so od Ottawa pričakovali ustrezne trdne gospodarske skupnosti vseh držav imperija, nekake gospodarsko-politične tvorbe, ki bi lahko živil kot svet zase. Vsekakor pa je tudi službeni Anglia želela, da bi se dominioni in kolonije gospodarsko čim tesneje navezali na nj in s tem pomagali omiliti križ angleškega gospodarstva. Pred vsem je šlo londonsko streljene za tem, da bi kolonije in dominioni bolj odprli svoja vrata izdelkom angleške industrije, ne glede nato, da imajo mnogi svojo lastno industrijo, skoraj vse pa lahko dobre industrijske izdelke iz raznih drugih držav ceneje kakor iz Anglike.

Ako bi se uresničili načrti imperialističnih avtarkistov bi se vse družine, torej četrtina svetovnega gospodarskega organizma. To je imelo brez dvoma katastrofalne posledice za vse ostale države, zlasti pa za Evropo, a bi upropasti tudi imperij sam, ker danes pač noben civiliziran del sveta ne more več živeti sam sam zase. Zato seveda načrti angleške vlade in drugih krogov niso šli tako daleč. Pa tudi, ako bi se ti izvršili, kar so bili zamisljeni, bi bil to neizležljiv udarec za Evropo in precešen del Amerike. Danekočne preferenze za izmenjavo blaga med posameznimi članicami imperija, pred vsem seveda v prometu z Anglijo, bi praktično zelo iztisnilo evropsko in ameriško trgovino iz dominionskih kolonij. Zato je umevno, da so odgovorni gospodarski in vladni činitelji v raznih državah z mnogo večjo nestrostjo pričakovali in z mnogo večjo pozornostjo študirali vesti iz Ottawa, kar pa še nista dobro.

Rezultati imperijske konferenca niso tako dolegosni pač poleg objavljenih morda še kaki tajni sklepi. Ni se posrečilo dosegči splošne imperialistične konvencije, ki bi enotno urejala gospodarske odnose med vsemi člani britanskega imperija. Sklenjeni so bili le bilateralni sporazumi, a še ti le v mejih že dosegajo v okviru imperija običajnih preferenc in kontingentov. Ti sporazumi torej ne bodo bistveno spremenili slike svetovnega gospodarstva, kljub temu pa bi bilo zelo napačno, ako bi jih omalovali. Ambro ki ima tako prijeten duh, kupujejo tovarne, ki izdelujejo kožematične sredstva po zelo visokih cenah. Včasih najdejo pri enem samem kitu 6—7 kg to drugega, ki je preveč natančen, da bo mogoče najti zato, da bo treba odplostiti daleč pred severnemu ali južnemu tečaju. Včasih najdejo v nekem času začeli predlagati kitove meso in trdno kitaro, da bi ga uporabili za prečiščenje morskega obrežja in vse posredovanje v tem posredovanju. Včasih najdejo v nekem času začeli predlagati kitove meso in trdno kitaro, da bi ga uporabili za prečiščenje morskega obrežja in vse posredovanje v tem posredovanju. Včasih najdejo v nekem času začeli predlagati kitove meso in trdno kitaro, da bi ga uporabili za prečiščenje morskega obrežja in vse posredovanje v tem posredovanju.

Najnovjevše matične ladje so pa urejene že tako, da morejo likoviti predelati tri kit. Kitovih ostankev skoraj nič več in vse se kaže, da so potrebitni za predelavo in ima zadaj veliko odprtino, po katere potegnejo ubitega kita na krov. Tudi v viharnem morju morejo skozi to odprtino potegniti z močnimi žerjavami iz morja. Nato pa predelajo suho meso v moko in gnijilo. Prav isto se zgodidi s kostmi. Silno dragoceno je takov ambra, ki jo često najdejo v četrtih morskih podaljških, ki so pa v najnovjevšem času začeli predlagati horman iz omenjene želje, so našli tudi uspešno pot do zdravljenja te bolezni. Prof. dr. Zondek in dr. Koehler sta to preiskovali. Dosegljata povečanje telesne teže do 20 kg. celo v primernih, v katerih je odpovedal drugačje tako učinkoviti inzulin. Isto tako so izginile druge nadolge, ki spremeniли slike svetovnega gospodarstva, kljub temu pa bi bilo zelo napačno, ako bi jih omalovali.

Europana najbolj interesira pogodba, ki jih je nekateri dominioni in kolonijami sklenila Anglia. Najvažnejši med njimi sta kontingenč

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JAROSLAV HAŠEK:

ZAROKA MOJE SESTRE

Moj oče je višji državni uradnik in se piše Alt. Moji sestri je ime Matilda. Tudi ona se je poročila z državnim uradnikom. On se piše Handschlag.

Najprej je moja sestra hodila o krog z nekim gospodom z namestništva. Oče je poskrbel, da je ta gospod napredoval. Komaj pa se je to zgodilo, sta pričeli mama in Matilda jokati, zakaj gospod je potem nehal hoditi z Matildo.

Nato je hodil k nam neki profesor. Ta je zmerom mahal z rokami in vsaka njegova druga beseda je bila: "Strogo vzet." Nekoč mi je bil prinesel globus in ko je potem nehal hoditi k nam, je spet poslal ponj.

Potem je Matilda hodila z nekim inženjerjem od deželnega odbora. Ta se je zmerom iz navade prepričal in govoril: "Intersi dežele zahtevajo to in to." Matilda ga je imela zelo rada in potem ves teden jokala, ko ga je bil papa vrgel čez prag, ker je zahteval naj denar ostane pri hiši in naj ga ne pošiljanja na Dunaj.

Zatem je oče pripeljal k nam nekega uradnika iz svojega rejonu. To je bil sila tih človek. Pozno v noč so se razgovarjal iz njim o državnih rečeh.

Matilda je pletačica in ta gospod pa sta govorila politiki in pila vino.

Matilda je imela tihega gospoda zelo rada. Potem se je izkazalo, da ima tini gospod na Moravskem tri otroke. Nikoli več ga ni bilo in pa je dejal, da so ga premestili.

Pol leta potem ni bilo nikogar k nam. Matilda je pričela hodiť z nekim oficirjem, ne da bi doma žito o tem kaj vedel.

Potem je papa to izvedel in ji je toliko reči povedal, da je postala vna rdeča. Potem smo vse jokali, ker je papa dejal: "Sramota, sramota!"

Takoj nato je papa privadel s seboj subljatge gospoda in ta je bil ravno naš Handschlag. Ko je odšel, je papa dejal, da je sila nadarjen človek. Po vsaki besedi je dejal: "Poljubljana roko milostiva gospa svetnikova!" In papantu je dejal: "Spoštovani gospod svetnik!" Papa je njegov predpostavljeni. Tretji dan je spet prišel in je bil več sili spolštiv, venomer je govoril "z dovoljenjem" in "milostiva" in je poljubljala roke. Bil je pri nas na večerji, na vse, kar je papa dejal, je samo kimal, vsak grizljaj je spolštivo pogoltan, počasi žvečil, pri čemer je govoril: "Z dovoljenjem, izvrstno je!" Dejal je tudi: "Kakor ukaže, gospod Šef!"

Ko je odšel, so mi dejali, naj grem spati in so se v jedilnici posvetovali. Jaz sem za vrati prisluškovan in sem slišal, kako je papa dejal: "Poročila ga boš na podlagi mojega očetovskega povelja, on pa tebi iz službenega dolžnosti!" Potem sem slišal, kako je Matilda dejala, da je bedek.

Mama je vzdihovala in dejala, da ni treba, da bi ga prej ljubila, da nje papa tudi pred poroko nji ljubil in da se je to zgodilo šele

pet let po svatbi, da torej njej tege ni treba.

- Matilda je vekala, da rajši gre v porodnišnico, kakor da bi poročila nekoga, ki ga ne ljubi. Mati pa ji je to odsvetovala, ker danes ni nobenih tajnih oddelkov porodnišnice več.

Potem je papa obljudil Matildi zapestnico, briljantno ovratnico in druge stične reči.

Matilda je dejala, da ga bo vzela, toda samo zato, da ne bo v družini sramote.

Potem sta jo papa in mama pojavili in dejala: "To je najina dobrata Matilda."

Potem sem slišal, kako so govorili o Handschlagu. Papa je dejal, da bo tega bedaka že poučil o vsem, toda še po svatbi da ne bo več! ali pa se kako drugače izmazl. Neumen je, toda dober uradnik, ki mu je službena dolžnost svetla.

"Cejo bo le vzel," je dejala mama.

"To mu bom kot njegov Šef ukazal," je dejal papa, "in mu vse povedal."

Ko je gospod Handschlag naslednj dan prišel, se je vedel sila bojazljivo in neprestano gledal Matildi. Matildi so prej dejali, naj dosti z njim govoriti in da naj se ves čas smejte. Ona je ubogala in on je neprestano tisoč govoril: "Da, milostiva gospodica." Potem so prinesli vino, napravil je požirek in dejal: "Z dovoljenjem, gospod Šef," nato pa pričel govoriti o uradnih izpravekah. Tisti dan niso več govorili o njem.

Naslednji dan je papa dejal v sobi (misil je, da ga ne slišim):

"Danes pride moj uradnik pristati za two roko. Matilda, deni si rože v lase!" Služkinja je šla po eno in mama se je jekila, ker je dala ranjajo trideset krajevarjev, ko bi pa vendar zadostovala tudi takia za petnajst. Potem so Matilda parfumirali. S parfumom, ki je še ostal, sem pobabil našega psa.

Gospod Handschlag je prišel v črni obliku in belih rokavcih. Bil je še bolj blid in suh ko včeraj. Kemaj je sedel, je že spet pričel govoriti o izpravekah. Mati mu je natočila tri kozarčke likerja. Konec je točila četrtega, je dejal: — "Dovolj bo, milostiva," in papantu je dejal: "Rad bi govoril z vsemi o neki privatni stvari, gospod Šef."

Papa mi je s prstom pokazal vrata, potem je šla mama k Matilde, ki je zehala v sosedni sobi, in dejala: "Ta cepce se pa dolgo lotavljata z ženitvijo!" Mama je Matilda še enkrat pobobil s pudrom in potem je bilo slišati papana, ki je vpljal: "Matilda!"

Stopil sem k vratom in sem slišal, kako je papa dejal: "Draga Matilda, gospod Handschlag je proris pravkar za two roko. Jaz nimam nič proti temu, toda glavni faktor si ti. Kaj pravis k temu?"

Slišal sem, kako je Matilda jokala in dejala: "Da, da!" Nato sem slišal vzklik: "Mama!" Mama je pritekla zraven in dejala: "Draga

otroka, saj sem vedela, da spadata skupaj!" Potem so poklicali: "Pepček!" Prišel sem in dejali so mi, da bo gospod Handschlag vzel Matilda. Mama me je vprašala, če ga bom imel rad. Jaz nisem mogel reči, da ne. Zgrabil me je ni poljučil. "Pepček gospoda Šefa." Od tedaj je zmerom dejal papantu: — "Kakor ukažete, gospod Šef in papu," in mami: "Poljubljam roko, milostiva gospa in mama!"

Ko je odhajal, je dal služkinji v predobjigu goldinar in potem se meni krono rečo: "Naj jo imam Pepček gospoda Šefa!"

Naslednji dan je gospod Handschlag prinesel prstan in ko so postavili vino na mizo, je dvignil koarc in dejal: "Na združje najnega srečnega zakona, z dovoljenjem, gospod Šef in papu in milostiva in mama!"

"Bodita srečna, otroka!" je dejala mama in pričela jokati. Ko ga je pozneje Matilda spremila v predobjekt, so me spolili iz sobe in mama je dejala papantu: "Z Matilda se bo v novembetu zgodilo, kar se ima zgoditi, to je čez dva meseca."

"Čez en mesec bo svatba," je nato dejal papa, "in še potem meni bomo dal ukaz, da...."

Potem se je Matilda vrnila in dejala, da je bedak hotel imeti pojav in dejala: "To je pa že preveč!" je dejala mama.

"Toda on je vesten uradnik," je odgovoril papa.

(B. Z.)

RДЕЧА LUČ IN POMLAJENJE

Pesniki so rdeča barvo in njen vpliv na sreča opevali že v neštetičnih verzih. Mladenci daruje izvostenki rdeče rože, da jih izrazi silo svoje ljubezni. Pri rdeči luči učinkuje glasbu vse bolj magično — a nihče si ne razbjira glave nad tem, zakaj je ta barva barva čutnosti.

Moderna znanost, ki se ne ustavlja pred nobeno skrivnostjo, je začela raziskovati tudi to. Najpomembnejša so v tem pogledu raziskavanja prof. Küstnerja, vojna je točila četrtega, je dejal: —

"Dovolj bo, milostiva," in papantu je dejal: "Rad bi govoril z vsemi o neki privatni stvari, gospod Šef."

Papa mi je s prstom pokazal vrata, potem je šla mama k Matilde, ki je zehala v sosedni sobi, in dejala: "Ta cepce se pa dolgo lotavljata z ženitvijo!" Mama je Matilda še enkrat pobobil s pudrom in potem je bilo slišati papana, ki je vpljal: "Matilda!"

Stopil sem k vratom in sem slišal, kako je papa dejal: "Draga Matilda, gospod Handschlag je proris pravkar za two roko. Jaz nimam nič proti temu, toda glavni faktor si ti. Kaj pravis k temu?"

Slišal sem, kako je Matilda jokala in dejala: "Da, da!" Nato sem slišal vzklik: "Mama!" Mama je pritekla zraven in dejala: "Draga

MILIJONARJI

NJIHOVE HČERKE

Navadno so bogataši napravili svojim otrokom zelo dobiti včasih celo predobri očetje. Večinoma so sinovi in hčerke tistih, ki gospodarijo v rojstni hiši in bogati starši sami ne vedo, kako bi izpolnjevali vse najbolj čudovite in potrebne želje svojih otrok v življenju in zato čestkorat beremo, kako so otroci staršev milijonarjev v parletih zapravili ogromna premoženja in potem obubožani niso znali niti prijeti za delo.

Včasih pa dolčajo starši svojim otrokom bodočnost preveč natančno in ne skrbne le zato, kaj se bodo otroci naučili in kako usposobili za življenje. Bogataši vidijo včasih v svojem otroku kar del premoženja, ki ga upravlja. Zato dolčajo sinove ali hčerko za naslednika podjetja in ga hočejo seveda tudi spraviti v zakon, ki bo čim več koristil predjetju. Često tudi pri tem življenjsko tako važnem vprašanju si novi in hčerke ubogajo svoje starši. Včasih je to prav včasih pa ni. Saj zakon ni kupcevja in boljše je za človeka, imeti nekaj milijonov rančev, kakor pa biti vse življenje navezan na tovarisko, s katerim se razume. In tako se je večkrat zgodilo, da se je sicer poslušni sin uprl načrtom svojega očeta, in se zato ubogljiha hčerka zakonski kupcevje, a onga trenutka, ko mi je to sporocila. Bilo je nekoga večera in ker je bil baš moj rojstni dan, je skuhala boljšo večerjo kot običajno. Praznovala je rojstni dan, dasi bi ga bila morala preklinjati. Uboga mati!

Paul je nalašč pogledal skozi okno, kakor da ne vidi, kako je Paul ganjen.

— Ali vam po materini smrti niso več izplačevali pokojnine?

— Nehali so mi jo izplačevali, čim sem postal polnoleten. Mati je bila na to opozorjena. Spominjam se, kot da je bilo danes, onega trenutka, ko mi je to sporocila. Bilo je nekoga večera in ker je bil baš moj rojstni dan, je skuhala boljšo večerjo kot običajno. Praznovala je rojstni dan, dasi bi ga bila morala preklinjati. Uboga mati!

Paul, mi je dejala, ko si prišel na svet, mi je plemenit prijatelj obljudil pomagati vzgojiti te. Ostal je mož besed. Zdaj si star ena in dvajset let in zato ne moreva več pričakovati od njega pomoči. Zdaj si mož dragi sin, in samo nate se lahko nasirom. Delaj, bodi pošten in če se ti baziča kdaj ta ali ona dolžnost pretežka, se spomni, da ti nalaga tvoje rojstvo dvojno dolžnost.

Paul je obmolknil. Bil je globoko ganjen in po licih sta mu zdrknili dve vroči solzi.

— Čez poldrugo leto mi je mati nenadoma umrla. Ostal sem sam na svetu, brez prijateljev, brez rodbine. Oh, da! Sam sem, čisto sam! Lahko umrem, lahko brez sledu izginem, nihče se ne bo zmenil za to, ker nihče ne ve, da sploh živim.

Mascaretu se je zresnil obraz. Vstal je, kakor bi hotel prikriti svojo nervoznost, in začel je hoditi po sobi. Kar se je ustavil pred svojim mladim klijentom, držeč roke na hrbtni. Delaj, bodi pošten in če se ti baziča kdaj ta ali ona dolžnost pretežka, se spomni, da ti nalaga tvoje rojstvo dvojno dolžnost.

— Ste razumeli, mladi prijatelj? — je dejal.

— Ne bom več nadaljeval zaslivanja, ki vam je gotovo mučno.

— Mislim sem, da vam je narekovala vsa ta vprašanja skrb zame, — je pripomnil Paul diplomatično.

— Prav pravite, hotel sem vas preizkusiti, presoditi vašo iskrenost, kar moram odkriti priznati. In zakaj? To vam povem pozneje. Odslej pa nikoli ne pozabite, da ni v vašem življenju ničesar, kar bi mi ne bilo znano. Gotovo vas zanima, kako je to o mogoče. Dovolite, da vam tega ne pojasnim. Recimo, da je hotelo tako čudno naključje.

Paulova radovednost je bila že itak velika, a te dvoumne besede so ga navdale s pravcev grozo, ki se mu je takoj poznala tudi na obrazu.

— Bežite no! — je pripomnil častivredni posredovalec. — Pa se vendar zdaj ne bojite?

— Da, bojim se, gospod, je zajecljal Paul.

— Zakaj? Zaman se vprašujem, česa naj bi se bal človek v vašem položaju. Nikar si ne boste glave, pustite bojazen in zaupanje mi, ker vam hočem samo dobro.

Te besede je izgovoril z izredno nežnim in prepričevalnim glasom. Potem je pa sedel iznova v naslanjač in nadaljeval:

— Vrniva se k vam. Prav ste dejali, vasa mati je bila zlata duša; nji morate biti hvaležni, da ste mogli dovršiti študije na liceju v Poitiersu. Z osemnajstimi leti ste maturirali, eno leto ste zamudili, končno ste pa stopili kot koncipient k advokatu.

— Vse je res.

— Žal vam uradna lestvica ni dišala. Pecali ste se bolj z glasbo, pesnili ste romane in komponirali celo opere; pri tem ste si pa že začeli domisljati, da ste genij prve vrste.

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

ROMAN

'Paula, ki je poslušal ves čas potrpežljivo, je zadel ta sarkazem tako neprijetno, da je poskusil protestirati, toda zmanj.'

Skratka, nekega lepega jutra, — je nadaljeval Mascaret, ste odšli iz pisarie in izjavili materi, da boste pončevali klavir, dokler ne postanete slaven skladatelj, kar se bo kmalu zgodilo. Dovolite, da povem to do konca! Vaš odhod iz Poitiersa je bil zadnjega in največja neumnost. Po materini smrti ste prodali imetje in sedli s tremi tisočaki na vlak. Če bi se bili vsaj odpeljali sami! Tako ste se pa zatelebal iv Poitiersa v nladjo delavko, neko Rozo Pigoreau, in storiti niste znali nič pametnejšega kot da ste jo vzel s seboj.

— Ah, gospod, če bi vam pojasnil...

— To bi bilo odveč. Posledice so nam znane. Čez pol leta so bili oni trije tisočaki pri vragu, prišla je stiska, potem beda, končno glad in nazadnje ste obtičali v hotelu "Pri Peruani", kjer ste že mislili na samomor, ko ste se seznamili z mojim stigmatom prijateljem Tantainom.

— Pa naj bo tako, gospod, — je priznal Paul skesan, — bil sem neumen, toda boda me je spamerovala in če sem zdaj tu, sem samo zato, ker se sem odrekel vsem iluzijam.

VSAKDANJI KRULI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

2

(Nadaljevanje.)

Stari ostanejo na hišnem pragu, bratje in sestre pa še nekaj časa gredo ž njo. Mlajši so pomagali Maksu nositi košaro in se prepirali, ker jim je reklo, da košaro samo obtežujejo. Mali nekoliko zastane v pobiraččipki, ki so padle čez vrtno ograjo. Pa tudi nič je ni zadržalo, da ne bi potresla jabolkovo vejo, ki je visela nad cesto.

Cila se obesi sestri za roko in ji šepeče še vse različne stvari v uho:

— Hitro si zopet izberi fanta — s Pristovim Emilem tako ni bilo nič — kakega vojaka, slišiš, lepega, in mi tudi piši o tem.

Mina prikima.

— Zdaj povej Pristovim, da se gre Emil lahko solit. Zanj mi v resnici ni prav nič mar.

— Verjamem. Mina, ali mi boš tudi kmalu poslala lep predpasnik? Ali kaj drugega? Tudi jaz ti bom za to napravila kako uslužbo.

Mina oblubi vse. Kot sence ji hitijo pred medlimi očmi tibekče levo in desno. Sosedje so še spali, samo prav daleč sta tolkla dva cepea — pik, pok, pik, pok!

Pri zadnji hiši kjer stoji kilometerski kamen ob jarku — Sredisce 7.6 kilometrov — se sestri poslovita.

Trdo korakata Mina in Maks, oba noseč košaro po samotni cesti.

Še ni sonce popolnoma izšlo, še vedno se je borilo. Tudi ognjeni sijaj vrh hriba je ugasnil; vrhovi niso bili več krvavo rdeči. Gošti, mehki pajčolani so zakrili zlato kroglo. Po njivah, levo in desno ceste, so plavale bele meglene cunje, katere je gnal jutranji veter. Lahno so padale rosne kaplje z dreves, trava ob cesti se je kopala v biserih in nizkih brinjevi grmi so bili ogrenjeni s pajčolani.

Postavi brata in sestre korakata, kot bi bili zakriti v dim. Dolgi trak na Mininem klobuku je frfotal v vlažno svežem jesenskem vetrju. Zdaj se ji krilo tesno oprime telesa, zdaj ji zopet vihra v juhanjem zraku.

— Ali ne bova prepozna, Maks? — vpraša boječe Mina in pošpi korake. — Vlak odpelje okoli sedmih — ali še več natančno čas?

— Še dovolj časa, — pravi mirno brat. — Nikar tako ne hiti! Menda že ne moreš več pričakati. Samo počakaj, kadar grem k vjakom, bom tudi prišel v Zagreb.

— Veselilo me bo, ako prideš.

— Takrat me boš kaj malo videla. Imel bom dovolj drugega dela. Tam bom vsak dan videl generala in včasih tudi kralja. Puštil bom tudi rasti brke. Ob nedeljih bom šel na ples. To bo življene! — Svojo vikto postava stegne še višje in napne prsi. — Tam se bom enkrat oddahnil pri vojakih.

Mina se mu zasmije v obraz: — Vežbali te bodo.

Premeri jo z zaničljivim pogledom.

— Kaj vse veš, budalo neumno!

— Tepee!

Maks naenkrat izpusti košaro.

— To ropotijo lahko sama neseš.

— Maks!

— Ne, ne, ne več; preveč si sitna.

— Toda, Maks, saj si vendar ti pričel. Saj ti nisem nič rekla. Maks, primi vendar, vlak ne žaka!

Trdrovratno in razkoračen stoji pred njo, iz žepa potegne vžigalo in jo poriva med zobe.

— Zdaj vidiš, — vedno godrnjati — ne, ne! Stari godrnja, stara godrnja in zdaj hočeš še ti godrnjati? Vesel sem, da greš, ti pošast! — Jezno jo pogleda in nato pljune. — Prokleto suženjstvo! Ne; samo ne kmet! Nočem! Tebi je dobro, ker greš v mesto!

— Maks, pomagaj mi vendar, Maks! — Prične ga prosi. — Ti bom poslala kaj lepega.

— Res? — jo vpraša nezaupno.

— Zares!

— Dobro, potem naprej! — Tako je bil potolažen in se ji nasmije, da je bilo mogoče videti njegov najzadnji zob. Hitreje gresta dalje. Minina žarčka lica postane bolj rdeča; naglo koraka v bojazni, da zamudi vlak. Maks že holne.

Zdaj ropotanje kolez za njima. Ozreta se. Iz meglene mreže, v kateri je izginila vas, se prikaže nekaj temnega in naglo prihaja bližje. Konjska glava jima pulne v obraz, tele zamuka. To je moral biti bogati kmet Oberžan iz Rakitne, ki je peljal tele na trg v Središče.

— Dobro jutro! — ponino stopita ob rob jarka.

— Dobro jutro!

Dekliški glas zakriči: — Lepo se morata vleči!

Izmenadna se ozre Mina — kaj ali ni to Berta?

In res na vozu se prikaže njena glava poleg teleta. Boječi živalci je okoli vratu oklenila roko in se poredno smeje.

— Midva se prav dobro razumeva, kaj praviš, moj dragi? Mu-u! — Berta poljubi tele na smrček.

Voz se vstavi; kmet se iz celega grla smeje.

— Ta je prava! Hahahaha! — Ta je znala človeku krajšati pot. Dobro, da ji je dovolil prisesti, ko ga je v Golnicu vstavila.

— Ali nista tudi vidva iz Golnice — Kužnikova? — vpraša dobre volje kmet. — Samo prisedita.

Zdaj bi se bil mogel Maks vrniti, kajti košara je trdno stala zadej na vozu in obe dekleti sedete na njo. Toda Središče si je moral ogledati. Veliko veselje je bilo zanj, s cigaro v ustih in rokami v žepih korakati po ulicah malega mesteca. Kot gospod! In takoj spleza za sestro na voz in počepne kot Turek s prekrizanimi nogami pred noge obeh deklet. Preplašeno tele gleda preko rame.

— Ali greš v Zagreb? — vpraša Berta Mino.

— Da, in ti!

— Tudi v Zagreb.

— O, to pa je ravno prav. Potem greva skupaj. — Mina popolnoma pozabi, da Finžgarjeva Berte ni nikdar posebno rada imela in da je do tedaj komaj govorila z njo.

Tudi malokdaj sta se videli. Mina je trdo delala na polju; voda Finžgarjeva ni imela nobene njive in je bila bolj mestna. Tako je Berta sedela poleg okna za zavesami in pletla. Ali pa je hodila po majhnem vrtu poleg hiše in malo plela zelenjavjo. Ponajveč pa je trava in plevlji preraštel solato in repo in hči je v lepem predponiku stala na hišnih vratih in govorila z ljudmi, ki so prihajali

*Narava v surovosti
je redkokdaj MILA*

ATILA — "ŠIBA BOŽJA"

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal slavni slikar Harvey Dunn ... nardahnjen od barbarske krvolnosti najgornejšega azijskega uničevalca ... "trava ni rasta, kamor je stopil njegov konj" ...
433-453 po Kr.

— in surov tobak
nima mesta v cigaretah

Tega ni v Luckies
... najmilejši cigaret
kar ste jih kdaj kadili

M^I kupujemo najboljši in najfinješji tobak na celem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vseprav sodražajo Lucky Strike za najmilejšo cigareteto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti

"Ako mož napisi boljšo knjigo, ako ima boljšo pridigo ali če napravi boljšo minico kakor njen sozid, bo teci napravil izbojeno pot do njezinh vrat, leteli zgraditi svojo hišo v gozdu."

RALPH WALDO EMERSON

Ali ne pojasni to, zakaj je štiri svet sprejel in odobril Lucky Strike?

"It's toasted"
Ta zavojček milih Luckies

Cigarettes

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

DEMANTI V OČESU

Iščite turiste, ki delujejo ob belgijsko-nemški meji, nudijo svojimi novimi triki trd oreh carinskimi oblastmi na obeh straneh. Tobak v avtomobilskih blazinah in rezervnih gumah spada tako rekoč med klasične metode tihotapske zvitoperosti in se ne posrečijo vedno. Težko obloženi konji, ki jih poženejo same preko meje, kjer jih na varni krajih pričakujejo obvezne osebe, pa imajo več sreče. Neki zelenjadari, ki je z vozičkom prevzal vsak dan svojo robo preko meje, je postal tihotapec največjega stila, ne da bi sam vedel za to. — Preden je pasiral mejo, so ga povabili v malo gostilnico na brezplačno čašo piva. Na eni strani so bili spet ljudje, ki so ga sprejemali z okrepčili. Mož se ni branil, dasi se mu je ta gostoljubnost zdela malo nenavadna. Med tem ko je pil, pa so mu pod zelenjavno vtikal tihotapsko blago, ki so mu ga spet odjemali, med tem ko se je kreplč na oni strani.

Nemški cariniki so pazili že dalj časa na elegantno oblečeno damo, ki je prihajala često čez mejo. Večkrat so jo natanko preiskali, a niso odkriti ničesar. Končno je anonimno pismo pojasnilo uganki: dama je imela stekleno oko in v njem skrite demante. Tega trike menda še ni bilo na svetu.

Nemški cariniki so pazili že dalj časa na elegantno oblečeno damo, ki je prihajala često čez mejo. Večkrat so jo natanko preiskali, a niso odkriti ničesar. Končno je anonimno pismo pojasnilo uganki: dama je imela stekleno oko in v njem skrite demante. Tega trike menda še ni bilo na svetu.

HOMER JE BIL TUREK

Iščite turisti, ki delujejo ob belgijsko-nemški meji, nudijo svojimi novimi triki trd oreh carinskimi oblastmi na obeh straneh. Tobak v avtomobilskih blazinah in rezervnih gumah spada tako rekoč med klasične metode tihotapske zvitoperosti in se ne posrečijo vedno. Težko obloženi konji, ki jih poženejo same preko meje, kjer jih na varni krajih pričakujejo obvezne osebe, pa imajo več sreče. Neki zelenjadari, ki je z vozičkom prevzal vsak dan svojo robo preko meje, je postal tihotapec največjega stila, ne da bi sam vedel za to. — Preden je pasiral mejo, so ga povabili v malo gostilnico na brezplačno čašo piva. Na eni strani so bili spet ljudje, ki so ga sprejemali z okrepčili. Mož se ni branil, dasi se mu je ta gostoljubnost zdela malo nenavadna. Med tem ko je pil, pa so mu pod zelenjavno vtikal tihotapsko blago, ki so mu ga spet odjemali, med tem ko se je kreplč na oni strani.

Nek turški profesor hoče dočakati, da je grški jezik turškega izvora.

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresem Parniku

ILE DE FRANCE

11. Septembra (opoldne)

1. Oktobra — 20. Oktobra

PARIS

20. Septembra — 8. Oktobra

LAFAYETTE

24. Septembra — 15. Oktobra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

PREKO TRSTA

Za rojake, ki žele iti v staro kraj pred zimo, se vrši SKUPNO POTOVANJE

29. OKTOBRA 1932

na moderni motorni ladji

"SATURNIA"

Udobne kabine z 2, 3 in 4 posteljami.

KRATKA VOZNJA V EVROPI

ZNIŽANE CENE

Ugodna prilika za avtomobile in številne družine. Otroci od 1 do 5 let četrtni karto.

Za vsa nadaljnja pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service

1359 Second Ave., New York, N. Y.